

Bruksela, dnia 23 maja 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 31/2009

Wschodni wymiar Europejskiej Polityki Sąsiedztwa Wyniki badania zgodności z zasadą pomocniczości – test COSAC Dyskusja podczas spotkania konferencji COSAC Praga, 12 maja 2009 r.

1. Wschodni wymiar Europejskiej Polityki Sąsiedztwa – Partnerstwo Wschodnie

Jan Kohout, Minister Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej, przedstawił zagadnienie wymiaru wschodniego polityki sąsiedztwa i Partnerstwa Wschodniego. Powiedział, że Partnerstwo Wschodnie będzie w sposób należyty uzupełniać Europejską Politykę Sąsiedztwa (EPS). Partnerstwo będzie dostosowane do różniących się potrzeb poszczególnych partnerów i umożliwi im uczestnictwo we wspólnych projektach. Przede wszystkim jednak, Partnerstwo doprowadzi do poprawy stosunków ze wschodnimi sąsiadami UE. Dotychczas brakowało spójnego modelu współpracy z krajami tj. Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia, Białoruś i Ukraina. Za oficjalne rozpoczęcie istnienia Partnerstwa Wschodniego należy uznać dzień 7 maja 2009 r., kiedy podczas szczytu w Pradze czeska prezydencja dała początek Partnerstwu.

Następnie minister Kohout przedstawił chronologię działań, które doprowadziły do powstania projektu Partnerstwa Wschodniego.

- Niemcy – minister Kohout podkreślił przede wszystkim zasługi Niemców w tym względzie. Według ministra Kohouta prezydencja niemiecka jest autorem koncepcji wzmocnienia polityki sąsiedztwa Unii Europejskiej i „choć Niemcy nie są ojcem Partnerstwa Wschodniego, na pewno są jego pełnoprawnym ojcem chrzestnym”.
- Komisja Europejska odpowiedziała na niemiecką inicjatywę EPS Plus w swoim komunikacie z grudnia 2007 r., umożliwiając w ten sposób pogłębienie relacji z państwami EPS w formie nowych, wzmocnionych porozumień.
- Czechy – minister Kohout powiedział, że podczas swojego przewodnictwa w Grupie Wyszehradzkiej (czerwiec 2007 – lipiec 2008), Czechy podjęły ww. inicjatywę i prowadziły dyskusje na temat wzmocnienia wymiaru wschodniego EPS.
- Polska i Szwecja rozwinęły ww. pomysły, nadając im nazwę Partnerstwa Wschodniego.

- Rada Europejska 19-20 czerwca 2008 r. przyjęła projekt Partnerstwa Wschodniego. Rada Europejska poprosiła Komisję Europejską o przedstawienie do wiosny 2009 r. zasad jego funkcjonowania.
- W odpowiedzi na konkluzje czerwcowej Rady, Komisja Europejska przedstawiła w dniu 3 grudnia 2008 w swoim komunikacie szczegóły dotyczące Partnerstwa Wschodniego, obejmującego Gruzję, Ukrainę, Mołdawię, Armenię, Azerbejdżan, a także - pod pewnymi warunkami - Białoruś. Projekt ten przewiduje stopniową integrację sześciu wschodnich sąsiadów z unijnymi politykami, gospodarką i prawem.
- Rada - podczas marcowego posiedzeniu Rady osiągnięto porozumienie na poziomie politycznym wszystkich państw członkowskich, które umożliwi rozwój polityki wschodniej UE na zasadzie konsensusu.
- 7 maja 2009 r. - szczyt nt. Partnerstwa Wschodniego

Deklaracja przyjęta podczas szczytu nt. Partnerstwa Wschodniego w Pradze w maju 2009 r., przygotowana z udziałem państw członkowskich i sześciu partnerów, stworzyła podstawy do przyszłej współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego. W opinii ministra Kohouta szczyt należy uznać za wielki sukces. Nadał on bowiem Partnerstwu wielkie znaczenie i stanowił ważny z punktu widzenia historycznego i strategicznego krok ku większemu zaangażowaniu UE w stosunku do jej wschodnich sąsiadów. Wielu uczestników szczytu stwierdziło, że podstawą funkcjonowania Partnerstwa jest wspólna odpowiedzialność państw członkowskich za tę inicjatywę oraz implementacja deklaracji, która uzależniona będzie od poszanowania prawa, demokracji i praw człowieka w państwach objętych inicjatywą. Udział w tym projekcie jest decyzją autonomiczną każdego z państw partnerskich.

W interesie zarówno UE, jak i wschodnich partnerów, jest zapewnienie w tym regionie stabilności, stworzenie korzystnych warunków dla inwestycji, ukształtowanie sektora administracji publicznej a także zapewnienie rozwoju gospodarczego. Polityki UE w stosunku do wschodnich partnerów muszą być precyzyjnie określone. Partnerstwo Wschodnie zawiera trwałe przesłanie polityczne, którym jest solidarność oraz wsparcie reform rynkowych i poszanowanie praw człowieka. Partnerstwo będzie respektować różnice pomiędzy poszczególnymi krajami oraz ich uczestnictwo w poszczególnych projektach, zgodnie z ich potrzebami. Wymiar dwustronny Partnerstwa umożliwia wzajemną współpracę w dziedzinie energetyki i handlu, przepływ towarów i ludzi, wspiera procesy demokratyczne i transformacji a także kontakty między ludźmi, instytucjami i firmami.

Równocześnie Partnerstwo wprowadza nowe elementy współpracy wielostronnej pomiędzy UE i sześcioma partnerami, w dziedzinie energii i transportu. Jeśli chodzi o rolę parlamentów w tej inicjatywie, minister Kohout wspominał o rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie przeglądu instrumentu Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, która odnosi się również do Partnerstwa Wschodniego. Podkreślił, że równoległe do istniejącego już zgromadzenia parlamentarnego EUROMED, Parlament Europejski zaproponował stworzenie EURONEST, który byłby odpowiednikiem EUROMED adresowanym do wschodnich sąsiadów UE.

Podpisana w Pradze deklaracja nt. Partnerstwa Wschodniego wzywa parlamentarzystów z państw UE oraz państw partnerskich do zaproponowania pomysłów dotyczących stworzenia zgromadzenia międzyparlamentarnego EURONEST. Przewodniczący PE – Hans-Gert Pöttering, poparł ten pomysł.

Na koniec minister Kohout powiedział, że jednym z głównych założeń Partnerstwa Wschodniego jest utrzymywanie, poprawa i wzmocnienie kontaktów na wszystkich szczeblach pomiędzy państwami UE a państwami partnerskimi. Współpraca międzyparlamentarna i stworzenie EURONEST na pewno przyczyni się do osiągnięcia ww. celów. Wyzwaniem jest znalezienie stosownego rozwiązania kwestii włączenia do tego projektu parlamentu białoruskiego. Podczas negocjacji deklaracji o Partnerstwie, Białoruś oczekuje równego traktowania i takiego samego poziomu zaangażowania w projekt, jak pozostałe pięć państw partnerskich.

Podsumowując, minister Kohout podkreślił, że czeska prezydencja przyczyniła się do zdefiniowania koncepcji Partnerstwa Wschodniego i do oficjalnego zapoczątkowania jego funkcjonowania. Jednak powodzenie tego projektu i wprowadzenie tej inicjatywy w życie zależy od wszystkich państw członkowskich.

- **Wystąpienia parlamentarzystów z Polski**

Andrzej Grzyb, przewodniczący Komisji ds. UE Sejmu RP, uznał szczyt 7 maja, który odbył się w Pradze, z udziałem przedstawicieli 6 krajów partnerskich, za sukces. Przypomnił, że to Polska już sierpniu 2004 r. przedstawiła tzw. „non paper”, w którym stwierdziła, że trzeba zaoferować krajom, które nie są w UE, specjalny status odnośnie współpracy z UE. Polska podkreśliła, że wymiar wschodni polityki sąsiedztwa powinien wzorować się na wymiarze południowym. Powiedział, że strona polska zdaje sobie sprawę, że Partnerstwo Wschodnie trzeba wypełnić treścią. Nie jest to bowiem inicjatywa tylko polsko-szwedzka a całej UE. Ponadto, konieczne jest zapewnienie finansowania Partnerstwa poprzez przydzielenie odpowiednich funduszy dla pięciu inicjatyw o strategicznym znaczeniu, zapisanych w dokumencie nt. Partnerstwa. Konieczne jest uelastycznienie polityki wizowej i wprowadzenie ruchu bezwizowego z objętymi inicjatywą sąsiadami.

W opinii posła Grzyba, Układ z Schengen spowodował powstanie nowej „kurtyny granicznej”. Polska wprowadziła umowę o małym ruchu granicznym z Ukrainą a także ma zamiar wzmocnić wymiar obywatelski Partnerstwa Wschodniego. Podkreślił, że Partnerstwo nie jest wymierzone przeciwko Rosji. Zostało podjęte przez całą UE i cała UE będzie je realizowała. Podkreślił, że Polska chce również być odpowiedzialna za wymiar południowy, ale siłą rzeczy Hiszpanie, Włosi i Francuzi są nim bardziej zainteresowani. Podjęcie w deklaracji sprawy Partnerstwa powinno w sposób szczególny zaakcentować jego cele i konieczność większego zaangażowania finansowego.

Karol Karski, wiceprzewodniczący Komisji ds. UE Sejmu RP, powiedział, że państwa członkowskie Partnerstwa, w takim samym stopniu, jak państwa UE, są państwami europejskimi. Dodał, że tym różnią się od państw, z którymi współpracujemy w wymiarze śródziemnomorskim, że należą do Europy. Dlatego należałoby zastanowić się, czy w samym akcie założycielskim Partnerstwa, nie powinna znaleźć się sugestia, że te państwa mogą stać się członkami UE. Dotychczasowa polityka rozszerzenia UE wprowadziła dynamikę do gospodarki UE. Rozszerzenie daje naszym sąsiadom nadzieję oraz wspiera kontynuację reform gospodarczych i demokratycznych. W tym kontekście poseł Karski podkreślił, że trzeba śmiało podążać w przyszłość i myśleć o tym, jak UE będzie wyglądała w roku 2030.

- **Dyskusja**

Dyskusja koncentrowała się na następujących kwestiach:

- ⇒ założeniach i priorytetach Partnerstwa Wschodniego,
- ⇒ finansowaniu Partnerstwa Wschodniego,
- ⇒ relacjach z Turcją i Rosją,
- ⇒ wymiarze parlamentarnym współpracy ze wschodnimi sąsiadami UE w ramach inicjatywy Euronest,
- ⇒ możliwym członkostwie państw wchodzących w skład Partnerstwa w Unii Europejskiej.

David Darchiashvili, przewodniczący Komisji Integracji Europejskiej parlamentu Gruzji, powiedział, że inicjatywa Partnerstwa Wschodniego jest dla Gruzji bardzo istotna, ponieważ wspiera demokratyzację państw w nim uczestniczących, a także zapewnia rozwój gospodarczy i przedsiębiorczości. Za ważne kwestie uznał wsparcie wielostronnej współpracy w dziedzinie transportu i energetyki, wprowadzenie ułatwień reżimu wizowego i zawarcie głębszych porozumień o współpracy i o wolnym handlu. Dla Gruzji Partnerstwo Wschodnie to instrument zbliżający Gruzję do UE.

Rovshan Rzayev, wiceprzewodniczący Komisji Prawnej i Instytucjonalnej parlamentu Azerbejdżanu, podkreślił, że Partnerstwo to niezwykle ważny mechanizm zbliżania państw partnerskich do UE, poprzez rozwój ekonomiczny, demokratyzację i współpracę, głównie w dziedzinie energetyki. W jego opinii zagrożeniem dla dobrobytu naszych krajów pozostaje terroryzm a projekty energetyczne są celem działań terrorystycznych. Podkreślił, że korytarz południowy jest ważną inicjatywą. Poparł również inicjatywę Euronest.

Araik Hovhannisyan, przedstawiciel parlamentu Armenii, podziękował za możliwość udziału jego kraju w Partnerstwie. Powiedział, że jest to bardzo cenne, ponieważ umożliwi wprowadzenie w jego kraju korzystnych zmian, współpracę gospodarczą i zrównoważony rozwój. Istotne jest jednak, by proces integracji europejskiej był kontynuowany i by w przyszłości zapewniona została możliwość włączenia krajów partnerskich do UE.

Yasar Yakis, przewodniczący Komisji Spraw UE parlamentu Turcji, powiedział, że obszar czarnomorski jest celem wielu nakładających się na siebie inicjatyw, tj. współpraca gospodarcza, platforma dla współpracy na Kaukazie, synergia czarnomorska, itp. Zalecił, by w sposób bardziej przemyślany proponować inicjatywy dla tego regionu. Podkreślił konieczność włączenia Turcji i Rosji w działania w ramach Partnerstwa. Jeśli chodzi o rolę Turcji w tym regionie, to dotyczy ona głównie branży energetycznej. Turcja mogłaby wspomagać działania UE w tej dziedzinie, poprzez np. integrację sieci energetycznych. Choć Turcja nie jest rajem dla demokracji, może wspomagać również rozwój społeczny, demokratyzację i stabilność w ww. regionie. Ponadto podkreślił, że Partnerstwo powinno być instrumentem rozwiązywania konfliktów i walki z terroryzmem.

Ankie Broekers-Knol, wiceprzewodnicząca Komisji Spraw UE Senatu Holandii, powiedziała, że ważna jest współpraca ze wschodnimi sąsiadami celem wspierania demokracji. Jednak niezwykle ważne podczas rozwijania tego Partnerstwa jest podkreślenie, że Partnerstwo to nie bufor dla państw unijnych i że nie jest skierowane przeciwko Rosji. Konieczne jest zapewnienie bardzo dobrych kontaktów z Rosją i Turcją, celem wspierania pokoju i dobrej współpracy z całym regionem. Ważne są solidarność i respektowanie praw

człowieka. Należy ponadto się zastanowić, jaką formę powinna przyjąć współpraca z Białorusią, która nie jest członkiem Rady Europy.

Stefan Schennach z parlamentu austriackiego powiedział, że konieczne jest włączenie od samego początku Turcji i Rosji w działania w ramach Partnerstwa.

Franco Juri, członek Komisji Spraw Unii Europejskiej Zgromadzenia Narodowego Słowenii powiedział, że projekt Partnerstwa to jasna deklaracja dla sąsiadów wschodnich, że możliwa jest integracja tej części Europy z UE. Partnerstwo powinno służyć poprawie stosunków na wschodzie i relacji z Rosją. Konieczne jest zapewnienie większej wiarygodności Partnerstwa. Należy wspierać inicjatywy dotyczące stabilizacji, natomiast wykluczyć wymiar obronny Partnerstwa.

Bogdan Barovic, wiceprzewodniczący Komisji Spraw UE Zgromadzenia Narodowego Słowenii, powiedział, że inicjatywa Partnerstwa Wschodniego jest bardzo ważna dla rozwoju Unii Europejskiej. Słowenia jest zainteresowana współpracą z partnerami wschodnimi. Ważne jest, by zainteresowanie tą inicjatywą było kontynuowane w czasie prezydencji szwedzkiej i kolejnych. Jest to szczególnie istotne z uwagi na konflikt w Gruzji, trudności w dostawach gazu i potrzebę współpracy z Kaukazem. Ten obszar ma ważne znaczenie geopolityczne, strategiczne i energetyczne i dlatego jego rozwój polityczny ma duże znaczenie dla bezpieczeństwa i stabilności Unii Europejskiej.

Anna Kinberg Batra, przewodnicząca Komisji Spraw UE parlamentu Szwecji, zauważyła, że dobrze, że dyskusja nie koncentruje się na fakcie, że Partnerstwo Wschodnie jest inicjatywą polską i szwedzką. Wyraziła podziękowanie za dotychczasowe działania prezydencji szwedzkiej. Podkreśliła, że Partnerstwo opiera się na podstawowych wartości UE, tj. stabilność, dobrobyt, rozwój, itp. Państwa partnerskie są niezwykle ważne pod względem strategicznym, dlatego Partnerstwo jest instrumentem zapewniającym większe bezpieczeństwo w Europie. Najważniejsze w jej opinii jest wzmacnianie swobodnego przepływu ludzi w Europie oraz zapewnienie integralności terytorialnej i bezpieczeństwa. Partnerstwo daje tym sześciu krajom możliwość podjęcia decyzji, w jaki sposób chcą zbliżyć się do Europy. Na koniec podkreśliła, że wymiar współpracy międzyparlamentarnej jest niezwykle istotny oraz że prezydencja szwedzka zrobi wszystko, co możliwe, by rozwijać ideę Partnerstwa.

Marko Mihkelson, przewodniczący Komisji Spraw UE parlamentu Estonii, powiedział, że konieczne jest poświęcanie uwagi wschodnim sąsiadom UE, ponieważ nasze relacje z nimi będą miały bezpośredni wpływ na przyszłość UE. Dodał, że te państwa potrzebują wsparcia finansowego i trzeba tę kwestię uwzględnić w naszych deklaracjach. Jeśli chodzi o pytania dotyczące podejścia Rosji, podkreślił, że rozwój demokracji i utworzenie państwa prawa leżą w interesie każdego kraju.

Herman de Croo, przewodniczący Komisji Spraw Europejskich izby niższej parlamentu Belgii, powiedział, że Unia Śródziemnomorska jest bardzo ważna dla krajów partnerskich. Państwa, takie jak Algieria, czy Tunezja w 80% handlują z UE. Partnerstwo Wschodnie nie musi być kopią Unii Śródziemnomorskiej. Turcja odgrywa w tym regionie decydującą rolę. Budowanie partnerstwa z Azerbejdżanem, Gruzją i Armenią bez Turcji jest w jego opinii bez sensu. Ukraina, Mołdawia i Białoruś to z kolei państwa, którym bliżej do Europy. Nie można zatem traktować ich tak samo.

Soledad Becerril, członek Komisji Spraw UE Zgromadzenia Narodowego Hiszpanii, powiedział, że wymiar wschodni polityki sąsiedztwa jest niezwykle istotny. Jednak nie można myśleć tylko o bezpieczeństwie energetycznym UE a o znacznie szerszej współpracy z krajami wschodnimi, które są sąsiadami UE.

Enrico Farinone, wiceprzewodniczący Komisji Spraw UE Zgromadzenia Narodowego Włoch, powiedział, że parlament włoski wspiera Partnerstwo, jednak jego realizacja wymaga doprecyzowania. Partnerstwo Wschodnie nie może zniszczyć Partnerstwa Śródziemnomorskiego, bo projekt na rzecz Śródziemnomorza ma znaczenie priorytetowe. Zgodził się z tym, by Partnerstwo otrzymało pomoc finansową, pod warunkiem że nie wpłynie to na Unię dla Morza Śródziemnego, a więc, że 1/3 będzie przeznaczona na Partnerstwo a 2/3 dla Śródziemnomorza. W kwestii Euronest - parlament włoski nie wspiera powołania nowych organów, bo jest zdania, że gdyby powstała taka inicjatywa, wówczas parlamenty narodowe musiałyby ją wspierać finansowo.

Michalis Katrinis z parlamentu greckiego wyraził zadowolenie z powstania Partnerstwa Wschodniego, które pozwoli tym państwom na przyszłe członkostwo w UE. Podkreślił, że Partnerstwo Wschodnie ma podobne priorytety do Śródziemnomorskiego, tj. współpraca energetyczna, ułatwienie polityki wizowej, ochrona środowiska naturalnego, rozwój gospodarczy, stabilizację, itp. Równocześnie sprzeciwił się powstaniu Euronest.

Michael Connarty z Izby Gmin, powiedział, że Wielka Brytania nie ma nic przeciwko Partnerstwu. Spytał jednak, czy UE może przyjmować kolejnych partnerów i tworzyć kolejne partnerstwa, nie spełniając przy tym danych już obietnic. Podkreślił, że UE jest zmęczona kolejnymi poszerzeniami, podając za przykład brak postępów w rozmowach z Turcją. Ponadto działania Euromedusa nie odniosły sukcesu, z powodu braku zaangażowania ze strony UE. Konieczny jest rozwój partnerstwa z Afryką Północną.

Anca Daniela Boagiu, wiceprzewodnicząca Komisji Spraw UE parlamentu Rumunii, podkreśliła, że Partnerstwo to bardzo dobra inicjatywa, która doprowadzi do przyspieszenia reform w regionie, zapewnienia stabilności i rozwoju demokracji. Integracja państw partnerskich z UE będzie procesem długookresowym, jednak stworzenie takiej perspektywy pozwoli na odpowiednie ukierunkowanie ich działań. W jej opinii nie powinno się budować twierdzy o nazwie Europa.

Taos Mitsopoulos, członek Komisji Spraw UE parlamentu cypryjskiego, powiedział, że wszelkie inicjatywy w ramach Partnerstwa Wschodniego powinny opierać się na swobodnym przepływie ludzi i kapitału. W kwestii Turcji, podkreślił, że Turcja przedstawia negatywne stanowisko w zasadniczych sprawach a tureckie porty są zamknięte dla statków z Cypru. Na koniec podkreślił, że kraje basenu Morza Śródziemnego wspierają rozwój współpracy w ramach polityki sąsiedztwa i w ramach Partnerstwa dla Morza Śródziemnego.

Lord **Michael Jopling** z brytyjskiej Izby Lordów powiedział, że sukces Partnerstwa będzie zależał od rozwijania stosunków z krajami tj. Rosją i Iran. Prezydencja czeska wyraziła zainteresowanie sektorem energetycznym i dostarczaniem środków z Morza Kaspijskiego, więc konieczne jest zaangażowanie Iranu. Druga sprawa dotyczy Polski. Partnerstwo Wschodnie nie jest skierowane przeciw Rosji. Wręcz przeciwnie, jego sukces będzie zależał od rozwoju stosunków z Rosją. W kwestii Naddnieprza, konieczne jest konsekwentne postępowanie z Rosją. UE musi wyrazić swoje niezadowolenie, co do sposobu postępowania Rosji.

Jo Leinen, przewodniczący Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego powiedział, że polityka sąsiedztwa stanowi pierwszy priorytet w dziedzinie polityki zagranicznej. Po Unii dla Śródziemnomorza konieczne było stworzenie Partnerstwa Wschodniego, którego celem jest usuwanie przeszkód w przepływie ludzi i towarów. Ponadto ważna jest współpraca transgraniczna oraz w dziedzinie energetycznej. Założeniem Partnerstwa jest stowarzyszenie tych krajów z UE a w przyszłości być może członkostwo. Każde państwo europejskie ma szansę zostać członkiem UE. Partnerstwo nie jest skierowane przeciw nikomu. Dla Turcji i Rosji z Partnerstwa wynikają same korzyści. Przede wszystkim, jeśli chodzi o stworzenie stabilnego i spokojnego regionu.

Podsumowując dyskusję, **minister Kohout** powiedział, że wyrażone jednoznaczne poparcie dla projektu Partnerstwa jest ważne. Przyznał, że obawiał się, że jedynie nowe państwa członkowskie poparą Partnerstwo. Jednak dyskusja pokazała, że program popierają również stare państwa UE. Partnerstwo Wschodnie nie jest projektem sztucznym, ale stanowi odpowiedź na aktualne zapotrzebowanie UE. UE ma sąsiadów nie tylko na południu, ale również na wschodzie. Polityka Unii Europejskiej wobec Rosji i Turcji jest już rozwinięta i wypracowana. Natomiast polityka wobec sąsiadów wschodnich nie i dlatego Partnerstwo jest odpowiedzią na te braki w polityce UE.

Podkreślił, że treść deklaracji po szczycie powinna rozwiązać obawy państw członkowskich z południa UE dotyczące finansowania Partnerstwa i sprzeciwiające się zachwianiu proporcji pomiędzy finansowaniem sąsiadów południowych i wschodnich. Nikt nie podważa dotychczasowych proporcji 1/3 na wschód do 2/3 na południe. Pakiet 600 mln EUR na Partnerstwo jest nieistotny w stosunku do tego, co skierowano na południe. Minister Kohout powiedział, że nie można być zazdrosnym o to, że istnieją inni sąsiedzi niż tylko ci na południu.

Jeśli chodzi o udział Rosji i Turcji, to mogą zostać one włączone do Partnerstwa, jeśli wyrażą zainteresowanie tym projektem.

2. Wyniki badania zgodności z zasadą pomocniczości projektu dyrektywy na temat standardów jakości i bezpieczeństwa organów przeznaczonych do przeszczepów

Podczas dyskusji nt. testu zgodności z zasadą pomocniczości pojawiły się następujące kwestie:

- parlamenty zgłaszały trudności w dotrzymaniu terminu ośmiu tygodni,
- parlamenty domagały się wyłączenia okresu świąt i wakacyjnego z ośmiotygodniowego terminu,
- parlamenty domagały się wprowadzenia definicji pojęcia subsydiarności, która jest różnie rozumiana i interpretowana w państwach członkowskich,
- pojawiły się głosy, by w ramach konferencji COSAC wypracować model postępowania w przypadku badania zgodności z zasadą pomocniczości,
- stworzenie rozporządzenia, które weźmie pod uwagę parlamenty dwuizbowe,
- problematyka stosowania zasady pomocniczości - do kogo należy kierować komentarze, co można uzupełnić w treści projektów w ramach kontroli zgodności z tą zasadą,
- pytano, w jaki sposób zapewnić większą współpracę między parlamentami narodowymi,
- pytano, jak postępować w przypadku, gdy parlament chce wyrazić swoje zdanie co do meritum, a nie tylko co do zgodności z zasadą pomocniczości,

- podkreślano znaczenie inicjatywy Barroso, która umożliwia stały kontakt i wymianę informacji pomiędzy parlamentami narodowymi a Komisją Europejską,
- podkreślano konieczność wypracowania nowych mechanizmów informowania i wczesnego ostrzegania po wejściu w życie Traktatu Lizbońskiego,
- podkreślano konieczność większego partnerstwa i współpracy z Komisją Europejską, celem wykorzystywania nowych mechanizmów po wejściu w życie Traktatu Lizbońskiego,
- podkreślano konieczność wykorzystania bazy IPEX i nadania jednolitej struktury odpowiedziom parlamentów narodowych.

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska**